

MESTNA OBČINA CELJE

MESTNI SVET MESTNE OBČINE
CELJE, tu

ODDELEK ZA OKOLJE IN
PROSTOR TER KOMUNALO
Trg celjskih knezov 9
3000 Celje
T 03 42 65 600
F 03 42 65 632
prostor@celje.si
www.celje.si
DŠ 56012390

Zadeva: Vprašanje mag. Dejana Žoharja v zvezi z izvedenimi ukrepi iz Programa ukrepov za zmanjšanje delcev PM₁₀ na območju MO Celje, postavljenega na 18. redni seji Mestnega sveta dne 14.03.2017

V zvezi s postavljenim vprašanjem posredujemo naslednje informacije:

Mestni svet Mestne občine Celje je obravnaval Program ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v Mestni občini Celje za obdobje 2014-2016 (v nadaljevanju: program) na 3. seji dne 02.12.2014 in podal soglasje k predlaganemu programu.

Program se izvaja dobri dve leti, saj je bil sprejet na Vladi RS šele v februarju 2015. Zaradi časovnega zamika pri sprejemanju Operativnega programa je bilo potrebno tudi prilagoditi terminski plan izvajanja ukrepov (iz leta 2014 na leto 2015 oziroma v 2016). Realizacija ukrepov, za katere je bilo predvideno, da se bodo sofinancirali iz kohezijskih sredstev, se je premaknila v leto 2016 (največ na področju prometa). V letošnjem letu bo za nadaljevanje realizacije ukrepov pripravljena novelacija programa ukrepov za naslednje triletno obdobje. Pristojno ministrstvo se je odločilo, da tudi na novo pripravi vsebino odloka o načrtu kakovosti zraka tako za MO Celje, kot tudi za ostalih 6 mestnih. Osnutek odloka za MO Celje je objavljen na spletni strani MOP in je v javni obravnavi do 27.3.2017.

Podrobno analizo, kot je v svojem vprašanju zahteva mestni svetnik zaradi postavljenega kratkega roka za izdelavo poročila, ni bilo možno pripraviti. Podatki in poraba sredstev za izvedene ukrepe iz programa se ne vodijo na enem stroškovnem mestu, ampak je potrebno zbrati podatke iz različnih stroškovnih mest za vsako leto posebej. Dodatno bi bilo potrebno zaprositi tudi za podatke ministrstvo za okolje in prostor, kot tudi Eko sklad, ki podeljuje subvencije zasebnemu sektorju. Odgovornost izvajanja ukrepov in zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo ukrepov ni samo na občini, ampak tudi na državi in zasebnem sektorju. To je razvidno tudi iz Odloka, kjer so navedeni nosilci ukrepov, kot tudi iz samega programa ukrepov.

Občina je lahko izvajala tiste ukrepe, za katere se je zavezala, je za njih pristojna in v okviru razpoložljivih sredstev sprejetih proračunov.

Na področju rabe energije za ogrevanje stavb, so bili ukrepi (od 4.1.1.do 4.1.3.5), ki jih je financirala občina v okviru letnih proračunskih sredstev, usmerjeni v zmanjševanje rabe energije v javnih stavbah (predvsem šole in vrtci) in v izboljšanje oskrbe z energijo, ki zajema potrebno širitev toplovodnega in plinovodnega omrežja in nove priklone na omrežje, zanesljivo in varno oskrbo omrežja, sistemsko kontrolo ter redno vzdrževanje omrežja. V ta sklop ukrepov sodijo tudi finančne spodbude za prehod gospodinjstev na plinsko ogrevanje in izboljšanje delovanja toplotnih postaj v večstanovanjskih blokih, ki jih vsako leto preko izvedenega javnega razpisa podeljuje občina.

Na področju prometa (ukrepi 4.2.1 do 4.2.14) so bile investicije usmerjene na širjenje in dograditev infrastrukture za hojo (gradnaja manjšajočih pločnikov, dograditev pešpoti) in kolesarjenje (izboljšanje

obstoječe infrastrukture in zagotovitev pogojev za kolesarjenje), pa tudi na področju sanacije makadedamski odsekov cest. V letu 2016 smo pričeli z izdelavo Celostne prometne strategije, ki vključuje akcijski načrt ukrepov za trajnostno mobilnost in je v zaključni fazi. Akcijski načrt sestavlja pet sklopov ukrepov povezanih s spodbujanjem hoje in kolesarjenja, učinkovitejšim in posodobljenim javnim potniškim prometom, optimizacijo motornega prometa ter z ukrepi za trajnostno načrtovanje in ozaveščanje. Intenzivneje se bo izvajalo ukrepe na področju prometa v naslednjem triletnem programu. V dveh letih odkar se izvaja program ukrepov so se ukrepi na področju prometa izvajali v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano. Predvsem na področju učinkovitejšega javnega potniškega prometa in vzpostavitvi avtomatiziranega sistema izposoje koles in na vzpostavitvi območij P + R. Razlog za to je v tem, da je Ministrstvo za infrastrukturo objavilo razpis za sofinanciranje izdelave Celostne prometne strategije šele oktobra 2015. Tako smo lahko šele takrat začeli s pripravo te strategije, ki pa je že v zaključni fazi in je predvidena obravnava tudi na mestnem svetu.

Na vprašanje kakšni so učinki izvedenih ukrepov je težko odgovoriti. Menimo, da vsak realiziran ukrep iz programa, prispeva k zmanjšanju emisij iz posameznih virov in posledično tudi k manjši onesnaženosti zraka. Vendar ni dovolj, da samo občina izvaja ukrepe, ampak bi morali poleg države slediti ciljem za boljšo kakovost zraka tudi gospodinjstva z ustrežnejšim načinom ogrevanja stavb. Po podatkih ARSA namreč pozimi kar 45 % delcev PM₁₀ prispeva izgorevanje biomase, 30 % pa sekundarni delci, ki imajo bolj regionalen značaj in odražajo stanje na širšem območju, saj nanje bolj kot lokalni izpusti vpliva transport zračnih mas.

Poleg virov vplivajo na kakovost zraka tudi meteorološki pogoji. Ti so ravno v zimskem obdobju (od novembra do februarja) najbolj neugodni zaradi slabe prevetrenosti in izrazitih temperaturnih inverzij. Višje koncentracije delcev in s tem tudi večje število preseganj so povezani tudi z daljšimi obdobji stabilnega vremena, po drugi strani pa so daljša padavinska obdobja, pogosti prehodi vremenskih front in višje temperature povezani z nižjimi nivoji delcev.

V ostalem delu leta zrak ni prekomerno onesnažen z delci PM₁₀, kar je razvidno iz spodnje preglednice.

Preglednica 1: Povprečne koncentracije delcev PM₁₀ in število prekoračitev mejne dnevne vrednosti na merilnem mestu Celje-Bolnišnica Celje (Vir: ARSO)

	Delci PM ₁₀	
	Cp [µg/m ³]	>MV
Poletno obdobje (21.4.-12.7.2010)	18	0
Zimsko obdobje (4.11.2010-8.2.2011)	51	45

Cp povprečna koncentracija v danem obdobju

MV število primerov s preseženo dnevno mejno vrednostjo 50 µg/m³

Pripravila:
Nina Strle- Mašat
višja svetovalka

Dušan Slapnik
vodja oddelka